

belastingbetaler wil zijn op basis van een professioneel uitgevoerd fiscaal beleid.

Voorzieningen

Bij de bepaling van voorzieningen heeft Schiphol Group schattingen en aannames gemaakt omtrent de kans dat een bepaalde verplichting op balansdatum zal leiden tot een betaling. Daarnaast is de omvang van de geschatte betaling onderhevig aan aannames en veronderstellingen. Schiphol heeft onder andere een milieuvoorziening gevormd voor vervuilde gronden die vrijkomen bij projecten. Voor de reiniging van deze gronden is momenteel nog geen technische oplossing voorhanden en derhalve worden deze gronden tijdelijk opgeslagen op het luchthaventerrein totdat de markt een oplossing heeft gevonden. Schiphol heeft een inschatting gemaakt van de verwachte reinigingskosten. Zie voor een nadere toelichting 25. [Voorzieningen](#).

Claims en geschillen

Schiphol Group is betrokken bij verschillende claims en geschillen die tegen de luchthaven en dochtermaatschappijen zijn ingediend en die onderdeel zijn van de bedrijfsactiviteiten. Het management van Schiphol Group beoordeelt de aanhangig gemaakte claims en geschillen op basis van feiten en wint indien nodig hierover juridisch advies in. Daarnaast heeft Schiphol

Group nog claims en geschillen waarbij Schiphol zelf de eisende partij is. In beide gevallen spelen subjectieve elementen een rol waarbij er een inschatting wordt gemaakt van de uitkomst. Echter, de afloop en eventuele onderhandelingen omtrent claims en geschillen kan niet met volledige zekerheid worden voorspeld. Zie voor nadere toelichting paragraaf 28. [Voorwaardelijke vorderingen en verplichtingen](#).

Wijzigingen in de consolidatie

Op 13 december 2017 heeft Schiphol Group haar aandelen in Schiphol Hotel Holding B.V. en dochters Schiphol Operational Company en Schiphol Property Company verkocht. Vanaf die datum worden de activa en passiva alsmede de resultaten van Schiphol Hotel Holding B.V. niet langer geconsolideerd. De activa en passiva waren sinds 31 december 2015 geclassificeerd als 'aangehouden voor verkoop'. In 2017 heeft deze groep voor 30 miljoen euro bijgedragen aan de netto omzet en voor 6,3 miljoen euro aan het exploitatieresultaat.

Als gevolg van de verkoop is in 2017 een verkoopresultaat gerealiseerd van 26 miljoen euro dat is verwerkt onder de overige opbrengsten. De ontvangen netto transactiesom bedraagt 144,5 miljoen euro.

(in EUR 1.000)	13 december 2017
Activa ten behoeve van operationele activiteiten	122.166
Liquide middelen	2.912
Handels- en overige vorderingen	1.768
Activa aangehouden voor verkoop	126.846
Latente belastingverplichtingen	2.255
Handels- en overige schulden	2.600
Passiva aangehouden voor verkoop	4.855
Activa en passiva aangehouden voor verkoop	121.991
Ontvangen transactiesom	147.369
Verkochte liquide middelen	-2.912
Transactiesom netto van verkochte liquide middelen	144.457
Overige opbrengst	
Ontvangen in liquide middelen	147.369
Te vorderen transactiesom	1.685
Totale verkoopopbrengst	149.054
Verkoopkosten	-1.024
Verkochte activa en passiva	-121.991
Totaal verkoopresultaat	26.039

In 2018 hebben zich geen wijzigingen voorgedaan in de consolidatie.

Segmentinformatie

Een operationeel segment is een duidelijk te onderscheiden onderdeel van een onderneming dat bedrijfsactiviteiten onderneemt met daaraan verbonden opbrengsten, kosten en operationele resultaten en waarover afzonderlijke financiële informatie beschikbaar is die regelmatig wordt beoordeeld door de directie ter beoordeling van de prestatie van het segment en om beslissingen te nemen over de aan het segment toe te kennen middelen. Schiphol Group onderkent veertien operationele segmenten die voor rapportage doeleinden worden samengevoegd tot negen reporting segmenten gezien de omvang en kenmerken van de operationele segmenten.

Samenwerkingsverbanden die eenduidig onder één business area vallen, zijn toegerekend aan de segmenten van die business area. Alle overige samenwerkingsverbanden vallen onder de segmenten van de business area Alliances & Participations.

De verplichtingen en de financiële baten en lasten worden door de directie en de centrale treasury-afdeling op groepsniveau beoordeeld en niet op segmentniveau. Hetzelfde is van toepassing op winstbelasting, die ook op groepsniveau wordt beoordeeld en gemonitord in plaats van op segmentniveau. Transacties tussen de segmenten vinden plaats 'at arm's length'. Overheadkosten op groepsniveau worden aan de segmenten toegerekend, grotendeels op basis van hun relatieve aandeel in de directe kosten van Schiphol Group. De systematiek van doorbelastingen en verrekeningen is consistent toegepast over de afgelopen jaren.

Aangezien een zeer belangrijk deel van de huidige activiteiten van Schiphol Group zich concentreert in Nederland (circa 99% van de geconsolideerde omzet in 2018) wordt geen geografische informatie over onze bedrijfsactiviteiten gegeven. Circa 31% van de omzet (ongeveer 473 miljoen euro) heeft betrekking op één externe klant en wordt voornamelijk gegenereerd in de segmenten Aviation en Security.

Aviation

De business area Aviation heeft Amsterdam Airport Schiphol als werkterrein en levert diensten en faciliteiten aan luchtvaartmaatschappijen, passagiers en afhandelingsmaatschappijen. De business area Aviation is onderverdeeld in de segmenten Aviation en Security. Omzetbronnen voor Aviation zijn voornamelijk havengelden (vliegtuig- en passagiersgerelateerde vergoedingen) en concessie-inkomsten (van oliemaatschappijen voor de levering van vliegtuigbrandstof). De omzetbron voor Security betreft havengelden (beveiligingsgerelateerde vergoedingen).

Consumer products & Services

De activiteiten van de business area Consumer Products & Services bestaan uit het uitgeven en managen van concessies voor winkels en horecagelegenheden (segment Concessies met omzet uit concessies en verhuur van winkelruimten), het exploiteren van autoparkeerterreinen (segment Parkeren met omzet uit parkeergelden) en het aanbieden van mogelijkheden om te

adverteren op Amsterdam Airport Schiphol (segment Overige met onder andere omzet uit verhuur van reclameruimte). Alleen het merendeel van de opbrengsten uit autoparkeergelden komt direct van passagiers en andere bezoekers van de luchthaven (business to consumers), met nog een beperkt deel dat wordt gegenereerd door middel van online reserveringen van parkeerplaatsen. Alle andere opbrengsten, evenals de opbrengsten uit de andere segmenten, worden gegenereerd uit de dienstverlening aan bedrijven (business to business).

Real Estate

De business area Real Estate, tevens segment, ontwikkelt, beheert, exploiteert en belegt in vastgoed op en rondom luchthavens in binnen- en buitenland. Het grootste deel van de portefeuille met zowel operationeel als commercieel vastgoed bevindt zich op en rond Amsterdam Airport Schiphol. Omzetbronnen zijn de inkomsten uit de ontwikkeling en verhuur van terreinen en gebouwen. Daarnaast draagt de business area in belangrijke mate bij aan het groepsresultaat via overige resultaten uit hoofde van vastgoed (verkoopresultaat, ongerealiseerde waardeveranderingen van terreinen en gebouwen en uitgifte van erfpachten).

Alliances & Participations

Onder de business area Alliances & Participations vallen de segmenten Binnenlandse luchthavens, Buitenlandse luchthavens en Overige dochters. Omzet van de binnenlandse luchthavens bestaat voornamelijk uit havengelden en parkeergelden van de regionale luchthavens Rotterdam The Hague, Eindhoven en Lelystad. De participaties in buitenlandse luchthavens dragen bij aan het groepsresultaat door middel van hun resultaat en dividenden die verwerkt worden via het resultaat geassocieerde deelnemingen en rentebaten. Hieronder vallen onder meer de participaties in Groupe ADP en Brisbane Airport Corporation Holdings Ltd. Het belang in JFKIAT Member LLC, dat als contractgerelateerd actief is verantwoord, draagt bij aan het groepsresultaat met m die zijn gepresenteerd onder de omzet uit overige activiteiten. Tot de overige dochters behoren ondermeer Schiphol Telematics en Utilities. Schiphol Telematics levert telecomdiensten aan bedrijven op en rond de luchthaven. In Utilities worden omzetten verantwoord voor het transport van elektriciteit en gas, en de levering van water.